

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

Course: XVII/D

(Exploration of Nitiśāstra on Politico-Religious Theories)

Time: Two Hours

Full Marks: 30

The figures in the margin indicate full Marks.

१. निम्नलिखितेषु षट् प्रश्नाः सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः।

6x1=6

का मनसो लिङ्गं किम्?

ख। कामन्दकीयनीतिसारानुसारं गर्हितव्यसनानां नामानि लेख्यानि।

ग। किं नाम राज्यम्? बृहस्पतिमतानुसारं लेख्यम्।

घ। राजमण्डले मध्यमनृपस्य कार्यं निरूपणीयम् ।

ङ। विद्यायाः भेदाः शुक्रनीतिसारानुसारं लेखनीयाः।

चा मित्रस्त्रीभृत्यान् प्रति किमाचरेत्?

छ। शुक्रनीतौ त्रयी इति पदेन किमुच्यते?

जा। का नाम दण्डनीतिः?

२. निम्नोक्तेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः।

6x4=24

का। को नाम शत्रुषड्वर्गः? शत्रुषड्वर्गमाश्रित्य उत्सृज्य च कीदृशं फलं निर्दिष्टम्?

3+3

सोदाहरणमालोच्यताम्।

ख। कामन्दकीयनीतिसारानुसारं विजिगीषुगुणानां गुरुत्वं विचारणीयम्।

ग। सर्वप्रकृतिमण्डलमित्यनेन केषां ग्रहणम्? विशालाक्षमतानुसारं राजमण्डलस्य लक्षणं देयम्।

4+2

घ। सुजनैः दुर्जनैश्च सह सङ्गतिप्रसङ्गे शुक्रनीतौ किमुच्यते? दुर्जनेन सह किमाचरितव्यम्?

4+2

ङ। कीदृशो नृपः सामन्तसंज्ञकः स्यात्? कश्च नायकः? भूमिभागानां नामानि

3+1+2

शुक्रनीतिसारमवलम्ब्य लेख्यानि।

चा। सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या।

3+3

(अ) एकैकशो विनिघ्नन्ति विषया विषसन्निभाः।

क्षेमी न स कथं वा स्याद् यः समं पञ्च सेवते॥

(आ) प्रियमेवाभिधातव्यं नित्यं सत्सु द्विषत्सु वा।

शिखीव केकां मधुरां वाचं ब्रूते जनप्रियः॥

*****